Dosarul nr. 2c-1/2024 (2-24006717-46-2c-15012024-1)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

13 iunie 2025 or. Florești

Judecătoria Soroca, sediul Florești
Instanța de judecată, având în componență:
Preşedinte de ședință,
Judecător Elena Marandici
Grefier Igor Sorocean, Daniela Zosim, Aliona Clima - Panciuc
Cu participarea:
Avocaților Maxim Chișca, Alexandru Popa

examinând în şedinţă de judecată publică, în limba de stat, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”Agrotrade Impex” către GȚ ”Nogai Octavian *****” privind încasarea despăgubirii, a penalității și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de GȚ ”Nogai Octavian *****” către SRL ”Agrotrade Impex” privind declararea nulității contractului,

C O N S T A T Ă:

Circumstanțele cauzei:

La data de 15.01.2024, SRL ”Agrotrade Impex” a înaintat cerere de chemare în judecată către GȚ ”Nogai Octavian *****” solicitând instanței încasarea despăgubirii în sumă de 195 000 lei, a penalității în mărime de 858 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii înaintate a indicat că, la *****, SC ”Agrotrade Impex” SRL, în calitate de cumpărător şi GȚ ”Nogai Octavian”, în calitate de vânzător, au încheiat contract de vânzare-cumpărare nr.*****. Potrivit pct.2.1 din contract, obiectul contractului îl reprezintă obligaţia vânzătorului să predea în proprietate cumpărătorului produse agricole, în continuare denumite marfă, conform felului (varietăţii), calităţii şi cantităţii indicate în pct.2.2. al prezentului contract, iar cumpărătorul are obligaţia de a primi marfa şi a achita preţul acesteia, în condiţiile prezentului contract. Potrivit 2.2. din contract, marfa transmisă de către vânzător în proprietatea cumpărătorului va fi predată/preluată la masa utilă fizică cu parametrii obligatorii felului, calităţii şi cantităţii stabilite de părţi, pentru respectivul tip de marfă, şi anume: a) Cereale de rapiţă, ţara origine RM, produs sustenabil, recolta anului 2023; b) Cantitatea 200 tone, +/- 5 %, la opţiunea cumpărătorului; d)

Umiditate - max 8 %; c) Impurități - max 2 % (în conţinutul de impurităţi nu se acceptă seminţe de coriandru sau muştar). Potrivit pct.3.1 din contract, cantitatea de marfă ce reprezintă obiectul contractului de vânzare - cumpărare este de - 200 (două sute) tone +/- 5%, la preţul de 6 500 (şase mii cinci sute) lei, inclusiv TVA - per tonă (masă utilă), în sumă totală de 1 300 000 lei. Termenul de livrare a mărfii contractate a fost stabilită de părţi în perioada cuprinsă de 20.06.2023 - 20.08.2023, potrivit pct.4.3 din contract.

Argumentează că, necătând la faptul că, vânzătorul s-a obligat să predea bunul în termenul, de felul, cantitatea şi calitatea stabilită potrivit pct.5.1.1 lit.a) din contractul, pârâtul nu s-a conformat obligaţiunii contractuale imputate. Or, atât la data semnării contractului, cât şi în cadrul discuţiilor permanente, partea cumpărătorului a accentuat asupra faptului că, ultimul la rândul său are obligaţiuni de livrare a mărfii contractate faţă de alţi agenţi economici în afara RM, iminenţa punerii la dispoziţie a 200 tone de rapiţă, solicitări valorificate prin scrisorile din 02.08.2023 şi respectiv din 24.08.2023, însă fără rezultat. Tot aici notează reclamantul că, premergător deferirii prezentului litigiu instanţei de judecată, ”Agrotrade Impex” SRL, în calitate de cumpărător, atât în perioada cuprinsă de 20.06.2023 - 20.08.2023, cât şi ulterior, acestui termen, de nenumărate ori, prin solicitări scrise, telefonice adresate GŢ ”Nogai Octavian”, întru livrarea mărfii contracatate, însă încercările au fost fără succes.

Astfel, invocă reclamantul că, specific raporturilor de vânzare - cumpărare este caracterul bilateral, interdependent şi corelativ al relaţiilor, drepturilor şi obligaţiilor dintre părţile contractante. Prin prisma caracteristicilor enunţate un drept sau o obligaţie a unei părţi îşi are cauza juridică şi de fapt în dreptul şi obligaţia altei părţi. Mai mult ca atât, executarea unei obligaţii sau realizarea unui drept poate fi condiţionată de executarea unei obligaţii/realizarea unui drept corelativ. Totodată, invocă că contractul de vânzare - cumpărare este un raport obligaţional, interdependent şi corelativ, adică drepturile şi obligaţiile părţilor sunt legate între ele printr-un raport de interdependenţă. Având în vedere încălcarea crasă a obligaţiiilor contractuale de către partea pârâtă în calitate de vânzător, în raport cu partea reclamantă în calitate de cumpător, subscrisa în temeiul prevederilor pct.7.1 din contract, consideră că reclamantul este îndreptăţit să solicite încasarea sumei de 195 000, 00 lei, cu titlu de despăgubire, care constituie plata unei sancţiuni în mărime de 15% din valoarea contractului, cât şi a sumei 858 000 lei, cu titlu de penalitate contractuală, iar drept urmare, consideră că părții pârâte îi este imputată obligația de plată a sumei de 1 053 000, 00 lei.

La data de 10.02.2025, GȚ ”Nogai Octavian *****” a depus cerere reconvențională împotriva SRL ”Agrotrade Impex” solicitând instanței a declara nul contractul de vânzare – cumpărare nr.***** din *****, cu precădere pct.7.1 din contract (vol.I, f.d.78-83).

În motivarea cererii reconvenț*****ale înaintate a indicat reclamantul reconvenț*****al că, GȚ ”Nogai Octavian *****”, fiind o întreprindere cu activitate în agricultură, pe parcursul anului 2023 a cultivat cereale de rapiţă, produs care în mod evident urma a fi comercializat. Pe parcursul anului 2023, fiind dificilă comercializarea produselor agricole, inclusiv din cauza conflictului armat din Ucraina şi lipsa transportatorilor, care s-au axat cu precădere pe transportul de mărfuri din/spre Ucraina, GȚ ”Nogai Octavian *****” a primit oferte de la mai multe societăţi comerciale, interesate de procurarea cerealelor de rapiţă. La data de 05.06.2023, prin intermediul aplicaţiei „Viber”, a fost contactat de către o persoană de pe un număr necunoscut, care s-a arătat interesată de procurarea cerealelor de rapiţă, după care a recepţionat un fişier cu extensia „pdf”, care era inaccesibil pentru deschidere, precum şi alte două file ale unui contract. A semnat şi ştampilat filele, după care le-a expediat pe acelaşi număr de la care a fost contactat. Toate acţiunile în vederea procurării de către SRL ”Agrotrade Impex” a cerealelor de rapiţă s-au rezumat la expedierea a două scrisori: prima datată cu 02.08.2023 - recepţionată de către GȚ „Nogai Octavian *****” la data de 08.08.2023 şi a doua datată cu 24.08.2023 - recepţionată de către GȚ ”Nogai Octavian *****” la data de 05 septembrie 2023, cu conţinut identic, prin care se solicita GȚ ”Nogai Octavian *****” transmiterea cerealelor de rapiţă din recolta anului 2023, în cantitatea contractată de 200 tone. Menționează că aceasta a avut loc în pofida faptului că, în perioada de valabilitate a contractului, au avut loc mai multe discuţii telefonice cu reprezentantul SRL ”Agrotrade Impex” pentru a conveni despre data preluării cerealelor de rapiţă, la care aceştia fie nu reacţionau, fie în general nu răspundeau la apelurile telefonice. Argumentează că, în cele din urmă au constatat că acţiunile SRL ”Agrotrade Impex” au purtat un caracter pur formal, aceştia în realitate mizând pe încasarea unor despăgubiri şi penalităţi, inserate unilateral şi prezentate instanţei de judecată şi despre care GȚ „Nogai Octavian *****” nu a cunoscut.

În acest context, invocă reclamantul convențional că, deşi la momentul recepţionării pretinsului contract, nu se cunoştea câte pagini şi ce clauze conţine acesta, atunci potrivit contractului anexat la cererea de chemare în judecată, notează că, acesta conţine o serie de clauze abuzive cu referire la sancţiunile şi responsabilităţile pentru rezoluţiunea, renunţarea unilaterală la contract, sau neonorarea obligaţiilor contractuale în forma, volumul, termenii, preţul şi calitatea convenită, fiind evidentă plasarea tuturor responsabilităţilor pe seama vînzătorului GȚ „Nogai Octavian *****”. Or, chiar şi dacă nu a fost semnat contractul de vânzare - cumpărare nr. ***** din ***** de către GȚ „Nogai Octavian *****”, cuantumul sancţiunilor şi penalităţilor este unul excesiv.

Invocând prevederile articolelor 1069, 1070, 1071, 1073, 1076, 1077 și 1081 Cod civil, susține reclamantul reconvențional că, pretinsul contract de vânzare - cumpărare nr.***** din *****, este un contract standard, utilizat de către SRL

”Agrotrade Impex” într-o multitudine de cazuri, fără posibilitatea de a negocia clauzele acestuia, prezentat selectiv şi care conţine clauze abuzive, în detrimentul vânzătorului, inclusiv prin prisma sancţiunilor contractuale exagerate, iar din aceste motive, consideră că contractul de vânzare - cumpărare nr.***** din *****, urmează a fi declarat nul.

La data de 10.02.2025, reprezentantul GŢ „Nogai Octavian *****” a depus referință asupra cererii de chemare în judecată prin care nu a recunoscut acțiunea, a pretins că aceasta este neîntemeiată solicitând respingerea acesteia (vol.I, f.d.73-77).

În motivarea referinței înaintate a indicat pârâtul GŢ ”Nogai Octavian *****” că, prin cererea de chemare în judecatăse pretinde că, la data de *****, între GŢ „Nogai Octavian *****” şi SRL ”Agrotrade Impex” a fost încheiat contractul de vânzare - cumpărare nr. *****. Potrivit pct. 2.1 din contract, GŢ ”Nogai Octavian *****” în calitate de vânzător urma să predea în proprietate SRL ”Agrotrade Impex” în calitate de cumpărător, produse agricole, cantitatea şi calitatea cărora este indicată în pct.2.2 din contract, iar cumpărătorul are obligaţia de a primi marfa şi a achita preţul acesteia, în condiţiile contractului. Conform pct.3.1 din contract, cantitatea de marfa ce reprezintă obiectul contractului de vânzare - cumpărare este de 200 tone +/- 5%, la preţul de 6500 lei, inclusiv TVA - per tonă (masă utilă), în sumă totală de 1300000 lei. În conformitate cu prevederile pct.4.1 din contract, locul de predare - recepţionare a mărfii se consideră depozitul vânzătorului din raionul Floreşti, satul *****, iar potrivit pct.4.3 al contractului, marfa urma a fi livrată în perioada 20.06.2023 - 20.08.2023. Totodată, notează că, în corespundere cu pct. 7.1 din contract, rezoluţiunea, renunţarea unilaterală la contract, sau neonorarea obligaţiilor contractuale în forma, volumul, termenii, preţul şi calitatea convenită, implică pentru vânzător plata unei sancţiuni în mărime de 15% din valoarea contractului, precum şi a unei penalităţi în mărime de 0,5% din valoarea contractului pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, făcând referire la prevederile articolelor 774, 775, 776, 858 și 1108 Cod civil, susține pârâtul că, GŢ ”Nogai Octavian *****”, fiind o întreprindere cu activitate în agricultură, pe parcursul anului 2023 a cultivat cereale de rapiţă, produs care în mod evident urma a fi comercializat. Pe parcursul anului 2023, fiind dificilă comercializarea produselor agricole, inclusiv din cauza conflictului armat din Ucraina şi lipsa transportatorilor, care s-au axat cu precădere pe transportul de mărfuri din/spre Ucraina, GŢ „Nogai Octavian *****” a primit oferte de la mai multe societăţi comerciale, interesate de procurarea cerealelor de rapiţă. La data de 05.06.2023, prin intermediul aplicaţiei „Viber”, a fost contactat de către o persoană de pe un număr necunoscut, care s-a arătat interesată de procurarea cerealelor de rapiţă, după care a recepţionat un fişier cu extensia „pdf”, care era inaccesibil

pentru deschidere, precum şi alte două file ale unui contract. A semnat şi ştampilat filele, după care le-a expediat pe acelaşi număr de la care a fost contactat.

Susține că, toate acţiunile în vederea procurării de către SRL ”Agrotrade Impex” a cerealelor de rapiţă s-au rezumat la expedierea a două scrisori: prima datată cu 02.08.2023 - recepţionată de către GŢ ”Nogai Octavian *****” la data de 08.08.2023 şi a doua datată cu 24.08.2023 - recepţionată de către GŢ ”Nogai Octavian *****” la data de 05.09.2023, cu conţinut identic, prin care se solicita GŢ ”Nogai Octavian *****” transmiterea cerealelor de rapiţă din recolta anului 2023, în cantitatea contractată de 200 tone.

Argumentează că, în pofida faptului că, în perioada de valabilitate a contractului, au avut loc mai multe discuţii telefonice cu reprezentantul SRL ”Agrotrade Impex” pentru a conveni despre data preluării cerealelor de rapiţă, la care aceştia fie nu reacţionau, fie în general nu răspundeau la apelurile telefonice, în cele din urmă au constatat că acţiunile SRL ”Agrotrade Impex” au purtat un caracter pur formal, aceştia în realitate mizând pe încasarea unor despăgubiri şi penalităţi, inserate unilateral şi prezentate instanţei de judecată, despre care GŢ ”Nogai Octavian *****” nu a cunoscut. Or, având în vedere că marfa nu a fost ridicată de la depozitul vânzătorului din neglijenţa cumpărătorului fiind încălcate prevederile pct. 4.2.2 al contractului de vânzare – cumpărare, susține că nu se poate pune rea - credinţa pe seama GŢ ”Nogai Octavian *****”, deoarece anume acesta era cel interesat să pună marfa la dispoziţia cumpărătorului conform contractului şi a pus la dispoziţia cumpărătorului marfa, însă, din motive necunoscute, apelantul nu s-a prezentat cu tehnică auto pentru a ridica marfa. Or, în proces, SRL ”Agrotrade Impex” nu a demonstrat prin careva probe faptul că s-a prezentat pentru a prelua marfa, conform înţelegerii contractuale prealabile şi la fel nici nu a efectuat plata în prealabil pentru marfa, în cazul în care cu adevărat intenţiona să ridice marfa de la GŢ ”Nogai Octavian *****”.

Tot aici mai indică pârâtul că, deşi la momentul recepţionării pretinsului contract, nu se cunoştea câte pagini şi ce clauze conţine acesta, din contractul anexat la cererea de chemare în judecată, constată că acesta conţine o serie de clauze abuzive cu referire la sancţiunile şi responsabilităţile pentru rezoluţiunea, renunţarea unilaterală la contract sau neonorarea obligaţiilor contractuale în forma, volumul, termenii, preţul şi calitatea convenită, prin acestea fiind evidentă plasarea tuturor responsabilităţilor pe seama vânzătorului GŢ „Nogai Octavian *****”. Or, chiar şi dacă nu a fost semnat contractul de vânzare - cumpărare nr. ***** din ***** de către GŢ „Nogai Octavian *****”, cuantumul sancţiunilor şi penalităţilor este unul excesiv.

Astfel, invocând prevederile articolelor 1069, 1070, 1071, 1073, 1076, 1077 și 1081 Cod civil, susține pârâtul că, pretinsul contract de vânzare - cumpărare nr.***** din *****, este un contract standard, utilizat de către SRL ”Agrotrade

Impex” într-o multitudine de cazuri, fără posibilitatea de a negocia clauzele acestuia, prezentat selectiv şi care conţine clauze abuzive, în detrimentul vânzătorului, inclusiv prin prisma sancţiunilor contractuale exagerate, pe care motiv consideră că urmează a fi declarat nul.

La data de 21.05.2025, reprezentantul SRL ”Agrotrade Impex” a depus referință asupra cererii reconvenționale prin care nu a recunoscut acțiunea reconvențională înaintată de GŢ „Nogai Octavian *****”, considerând-o vădit neîntemeiată, nefondată și a solicitat respingerea acesteia (vol.I, f.d.117 - 123).

În motivarea referinței înaintate a invocat pârâtul reconvențional că, Nogai Octavian, acţionând în interesele şi pentru GŢ ”Nogai Octavian *****”, având cunoştinţă despre faptul că SRL ”Agrotrade Impex” este interesată de procurarea produsului cerealier - rapiţă, a luat legătura cu administratorul companiei SRL ”Agrotrade Impex”, întru prezentarea ofertei cu privire la realizarea produsului cerealier – rapiţă. În virtutea ofertei prezentate, SRL ”Agrotrade Impex”, în persoana administratorului, căzând deacord, a solicitiat să fie semnat în acest sens un contract de vânzare-cumpărare, pentru care fapt, ultima a solicitat să-i fie prezentat un exemplar de contract în acest sens, însă din varii motive primul a rugat să-i fie prezentat un contract din partea potenţialului cumpărător. Având datele de contact ale administratorului SRL ”Agrotrade Impex”, la data de 05.06.2023, Nogai Octavian în virtutea înţelegerii telefonice (cu referire la cantitatea de rapiţă, perioada punerii la dispoziţie de către vânzător a produsului cerealier - rapiţa, preţ, umiditate, impurităţi, etc.), a expediat prin aplicaţia Viber rechizitele bancare ale Gospodăriei Ţărăneşti, unde printre altele s-a concretizat cantitatea, Nogai Octavian a indicat cantitatea de 200 tone. În cadrul aceleiaşi discuţii, de către administratorul SRL ”Agrotrade Impex” s-a menţionat că contractul (obiect al discuţiei telefonice) va fi expediat spre seara zilei de 05.06.2023, însă din lipsă de timp a fost expedit a doua zi de dimineaţă, *****, după care a continuat în sensul confirmării de către Nogai Octavian, dacă urmează a fi ştampilat, menţionându-se că Da, primul indicând când va fi la Chişinău. Menționează că, după data de *****, necătând la faptul că s-a evidenţiat că va fi ştampilat şi prezentat când va fi la Chişinău, ceea ce nu a fost realizat, de către administratorul SRL ”Agrotrade Impex” s-a solicitat de mai multe ori, finalizarea procesului de semnare a contractului de vânzare-cumpărare, devreme ce, deja durează, cât şi faptul că se apropie termenul de punere la dispoziţie a mărfii contractate, la ce de către, Nogai Octavian, acţionând în interesele şi pentru GŢ ”Nogai Octavian *****”, a menţionat că este ocupat cu gestionarea activităţii gospodăriei ţărăneşti şi nu reuşeşte fizic, cât şi faptul că exemplarul contractului recepţionat l-a transmis juristului întru analizarea acestuia, cu eventuala modificare în cazul necesităţii a clauzelor contractuale. Tot aici indicăcă, la data de 21.06.2023, Nogai Octavian, la insistenţa administratorului SRL ”Agrotrade

Impex”, din varii motive a expediat foto la prima şi ultima pagină a contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din *****, semnat şi ştampilat în acest sens de către GŢ ”Nogai Octavian *****” în calitate de vânzător, fără careva pretenţii, reţineri, modificări la capitolul prevederi contractuale, evidenţiindu-se de către ultimul că toate paginile au fost semnate în acest sens. Prin urmare, consideră că, contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din *****, este produsul voinţei libere şi negociate de părţi, nefiind exclus faptul că, urmare a analizei de către cealaltă partea contractantă pe chestiunea prevăzută la pct.7.1 din contract, că există șanse minime ca riscul vizat în sensul enuntat la acest punt, să se materializeze. Or, în acest sens, instituţia clauzelor abuzive nu intervine când suntem în prezenţa unei dispoziţii legale imperative, ci atunci când dispoziţia legală este dispozitivă ori chiar când lipseşte o dispoziţie legală care ar reglementa într-un sens anume situaţia apărută. În acest caz, părţile bucurându-se de libertatea contractuală garantată de art.933 din Codul civil, pot să convină la orice aranjament li se potriveşte situaţiei lor.

Astfel, invocând prevederile articolelor 1108, 1112, 1115 și 947 Cod civil, susține pârâtul reconvențional că, în scopul evaluării anticipate a prejudiciului, în cazul neexecutării obligaţiilor, părţile au stabilit în pct.7.1 din contract, achitarea unei sancţiuni în mărime de 15% din valoarea contractului, precum şi a unei penalităţi în mărime de 0,5% din valoarea contractului pentru fiecare zi de întârziere. Prin urmare, în situaţia în care GŢ ”Nogai Octavian *****”, nu şi-a onorat obligaţiunea de punere la dispoziţie a mărfii contractate de SRL ”Agrotrade Impex” în termenul indicat în contract, este ţinută să răspundă corespunzător prevederilor contractuale negociate în acest sens. Or, atât la data semnării contractului evocat supra, cât şi în cadrul discuţiilor permanente, partea cumpărătorului a accentuat asupra faptului că, SRL ”Agrotrade Impex” la rândul său are obligaţiuni de livrare a mărfii contractate faţa de alţi agenţi economici în afara RM, iminenţa punerii la dispoziţiei a 200 tone de rapiţă, solicitări valorificate prin scrisorile din 02.08.2023 şi respectiv din 24.08.2023, însă fără rezultat. Tot aici menționează că, în perioada de referinţă SRL ”Agrotrade Impex” a procurat produse cerealiere rapiţă din mai muie regiuni ale ţării, de altfel, din acelaşi raion - Floreşti, s.Ciripcău, nu ultimul rând fiind beneficiara a serviciilor de transport a mai multor trasportatori contractaţi inclusiv din or.Floreşti, iar invocând prevederile art.1027 Cod civil, consideră că, argumentele reclamantului reconvenâțional precum că contractul în pricină conține clauze abuzive și urmează a fi declarat nul, urmează a fi apreciate critic. Or, GŢ ”Nogai Octavian *****”, nu a dovedit prevederea contractuală care nu a putut fi negociată și imposibilitatea negocierii acesteia, lipsa imposibilităţii influenţării conţinutului acestora.

Tot aici menționează că, prin natura sa, contractil vizat în speță, este un contract sinalagmatic, fiind stabilite obligaţii corelative în acest sens, reprezentând un acord de voinţă al semnatarilor, încheiat în condiţiile legii, produce efecte

juridice, fiind îndreptat spre realizare intereselor (scopurilor) aşa precum s-a convenit, în conformitate cu orindea publică şi bunele moravuri. În, corespundere cu intenţia părţilor contractante, la data semnării contractului nominalizat părţile au primit corespunzător calităţii contractuale informaţia necesară, completă, autentică şi satisfăcătoare cu privire la momentul apariţiei obligaţiunilor în acest sens, cât şi a sancţiunilor în cazul nerespectării acestor obligaţiuni.

Suplimentar, menționează că, pretenţia clauzei contractuale prevăzute de pct.7.1 din contract, se raliază cerinţelor de legalitate aşa precum se constată din conținutul contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din *****. Or, element specific al contractului este acordul de voinţă al părţilor, prin care se înţelege întâlnirea concordantă a voinţelor individuale ale părţilor litigante, cu intenţia de a produce efecte juridice, având deplina liberate contractuală. Susține că în speță, contractul respectă condiţiile de legalitate, stabilite de art.312 -326 din Codul civil, este perfect valabil, nefiind afectat de nulitate. Consideră că GŢ ”Nogai Octavian *****”, nu a prezentat probe, conform prevederilor art.117, 121,122 din Codul de procedură civilă, care ar pune în evidenţă caracterul anulabil al contractului, iar în consecinţă că există temei de nulitate a acestuia. Or, contractul părţilor în litigiu a fost negociat la data semnării.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului/pârât pe acțiunea reconvenționlă, SRL ”Agrotrade Impex”, avocatul Chișca Maxim, a susținut cererea de chemare în judecată solicitând admiterea integrală a acesteia și nu a recunoscut acțiunea reconvențională, solicitând respingerea acesteia.

Reprezentantul pârâtului/reclamant pe acțiunea reconvențională, GŢ ”Nogai Octavian *****”, avocatul Popa Alexandru, nu a recunoscut cererea de chemare în judecată solicitând respingerea acesteia și a susținut integraș acțiunea reconvențională, solicitând admiterea integrală a acesteia.

Aprecierea instanţei de judecată.

Audiind explicaţiile reprezentanţilor părţilor, studiind cererea de chemare în judecată, cererea reconvenţională şi materialele cauzei în raport cu normele de drept incidente speței, instanţa de judecată conchide netemeinicia cererii de chemare în judecată şi temeinicia cererii reconvenţionale, din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art.6 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare.

Conform art.6 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea

unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

Potrivit art.9 Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Potrivit art.12 Cod civil, caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luînd în considerare natura și scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum și uzanțele și practicile pertinente.

Totodată, art.13 alin.(1) și (2) al aceluiași act normativ stabilește că, niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept). În cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținînd cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

În pricină, prin cererea de chemare în judecată se solicită încasarea plăților contractuale cu titlu de despăgubire și penalitate, iar prin cererea reconvențională se invocă nulitatea contractului dintre părți, în baza căruia se solicită încasarea sumelor prin cererea de bază.

Având în vedere că pretențiile cererii reconvenționale exclud în totalitate pretențiile cererii de chemare în judecată, instanța de judecată consideră necesar a supune analizei inițial cererea reconvențională.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al

pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 130 alin.(1) al aceluiași act normativ prevede că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În cadrul examinării cauzei, din analiza probelor administrate s-a stabilit cu certitudine că, la *****, între SC ”Agrotrade Impex” SRL, în calitate de cumpărător şi GŢ ”Nogai Octavian *****”, în calitate de vânzător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.***** (vol.I, f.d.11-14). Potrivit pct.2.1 din contractul nominalizat, obiectul contractului îl reprezintă obligaţia vânzătorului să predea în proprietate cumpărătorului produse agricole, în continuare denumite marfă, conform felului (varietăţii), calităţii şi cantităţii indicate în pct.2.2. al prezentului contract, iar cumpărătorul are obligaţia de a primi marfa şi a achita preţul acesteia, în condiţiile prezentului contract (f.d.11). Potrivit 2.2. din contract, marfa transmisă de către vânzător în proprietatea cumpărătorului va fi predată/preluată la masa utilă fizică cu parametrii obligatorii felului, calităţii şi cantităţii stabilite de părţi, pentru respectivul tip de marfă, şi anume: a) Cereale de rapiţă, ţara origine RM, produs sustenabil, recolta anului 2023; b) Cantitatea 200 tone, +/- 5 %, la opţiunea cumpărătorului; c) Umiditate - max 8 %; d) Impurităţi - max 2 % (în conţinutul de impurităţi nu se acceptă seminţe de coriandru sau muştar) (f.d.11). Potrivit pct.3.1 din contract, cantitatea de marfă ce reprezintă obiectul contractului de vânzare - cumpărare este de - 200 (două sute) tone +/- 5%, la preţul de 6 500 (şase mii cinci sute) lei, inclusiv TVA - per tonă (masă utilă), în sumă totală de 1 300 000 lei (f.d.11 verso).

Potrivit pct.4.1 – 4.3, locul de predare – primire a mărfii a fost stabilit depozitul vânzătorului din r-nul Florești, sat. *****. Data livrării a fost stabilită data eliberării mărfii de facto de la depozitul vânzătorului și aplicarea mențiunilor cumpărătorului pe facturile ce confirmă livrarea mărfii. Marfa se livrează în perioada cuprinsă între 20.06.2023 – 20.08.2023 (f.d.12).

Potrivit pct.7.1 din contractul nominalizat, rezoluţiunea, renunţarea unilaterală la contract, sau neonorarea obligaţiilor contractuale în forma, volumul, termenii, preţul şi calitatea convenită, implică pentru vânzător plata unei sancţiuni

în mărime de 15% din valoarea contractului, precum şi a unei penalităţi în mărime de 0,5% din valoarea contractului pentru fiecare zi de întârziere (f.d.13).

În conformitate cu prevederile art. 308 Cod civil, act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

Potrivit art.1108 alin.(1) Cod civil, prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.

Instanța reține că drepturile și obligațiile părților au luat naștere în baza actului juridic – contract de vânzare – cumpărare, în valoare totală de 1 300 000 lei.

Totodată, din analiza întregului conținut al contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din *****, instanța de judecată reține că, în pricină între părți a fost încheiat un contract sinalagmatic, care dă naștere la drepturi și obligații corelative ambelor părți, încheiat printr-un schimb de scrisori remise electronic. Or, la examinarea prezentei cauze, instanței nu i-a fost prezentat un contract cu semnăturile olografe ale părților aplicate în original.

Potrivit art. 316 lin.(1), (2) Cod civil, actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică. Forma este o condiţie de valabilitate a actului juridic numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Conform art.318 Cod civil, actul juridic scris/autentic are formă electronică dacă se cuprinde într-un document electronic care întrunește condițiile legii. Tipurile de semnături electronice care pot fi aplicate unui document electronic, gradul de protecție al fiecărui tip și valoarea lui juridică sînt determinate de lege. Actul juridic scris se încheie în formă electronică dacă este semnat cu semnătura electronică avansată calificată a persoanei care încheie actul, dacă acordul părților sau legea nu prevede cerința de utilizare a unui alt tip de semnătură electronică.

Potrivit art.319 Cod civil, în cazul în care actul juridic este încheiat prin utilizarea oricărui mijloc electronic, iar persoana nu l-a încheiat prin semnătura electronică prevăzută la art. 318 alin. (3), se prezumă că consimțământul este al acelei persoane pînă cînd ea nu contestă existența lui. Persoana nu poate contesta existența consimțământului doar pe motiv că el a fost transmis printr-un mijloc electronic dacă ea a acceptat utilizarea acelui mijloc electronic printr-un act juridic încheiat anterior. În scopul demonstrării existenței consimțământului contestat conform alin. (1), persoana interesată poate să invoce orice mijloc de probă, afară de proba cu martori. Faptul că actul juridic încheiat conform prezentului articol nu este echivalent cu un act juridic în formă scrisă nu împiedică invocarea clauzelor în formă textuală consimțite de părțile actului.

Conform art.321 alin.(1) Cod civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice şi persoanele fizice şi

dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depăşeşte 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

La caz, instanța remarcă că, părțile au încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din *****, fiind remis în mod electronic, în format ”pdf”, prin intermediul aplicației mobile ”Viber”, fără aplicarea oricărui tip de semnătură electronică conform dispozițiilor Legii nr.124/2022.

În același timp, prin acțiunea recoonvențională, GŢ ”Nogai Octavian *****” contestă consimțământul său asupra tuturor clauzelor contractuale, în special asupra clauzei conținute la pct.7.1 al contractului, care prevede dreptul cumpărătorului la despăgubiri pentru neexecutare și în baza căruia a fost înaintată prezenta cerere de chemare în judecată. Or, din coroborarea dispoziției art.319 alin.(1) sus-indicat cu normele de drept procesuale care reglementează sarcina probei în proces civil, în cazul actului juridic încheiat fără semnătură electronică calificată, consimțământul se prezumă până acesta nu a fost contestat, iar odată contestat, sarcina probei revine persoanei care invocă că consimțământul a fost valabil exprimat.

Conform art.40 alin.(1) – (3) din Legea nr.124/2022, documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă. Documentul electronic semnat cu alt tip de semnătură electronică decât cea calificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă, doar în cazurile stabilite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor sau sigiliilor electronice, cu respectarea condițiilor stipulate la art. 43 alin. (1). Actele normative sau acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice care stabilesc cazurile de recunoaștere a documentelor electronice, semnate cu alt tip de semnătură electronică decât cea calificată, asimilate, după efectele lor, cu documente similare pe suport de hârtie, semnate cu semnătură olografă, trebuie să prevadă modalitatea de verificare a semnăturii electronice, precum și obligațiile părților privind confidențialitatea și răspunderea materială.

Din analiza celor supra elucidate, instanța de judecată remarcă că, legea prevede expres modalitățile care afectează legalitatea unui document semnat într-un alt mod decât cel olograf sau cu semnătură electronică calificată/avansată, astfel încât, situațiile care deviază de la prevederile legii pot fi aceperite prin acordul părților.

La caz, contractul în litigiu nu a fost semnat olograf și nici cu semnătura electronică, iar un careva acord al părților care ar recunoaște contractul încheiat fără semnătură olografă și/sau electronică și care ar prevedea modalitatea de verificare a legalității semnăturii precum și obligațiile părților privind confidențialitatea și răspunderea materială, instanței nu a fost prezentat.

În conformitate cu prevederile art.327 alin.(1), (2) Cod civil, actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută). Actul juridic este anulabil dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes particular (nulitate relativă).

Potrivit alin.(3) al aceluiași articol, în cazul în care natura nulității nu este prevăzută expres și nici natura interesului ocrotit nu reiese în chip neîndoielnic, actul juridic este anulabil.

Prin urmare, instanța de judecată atestă că contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din *****, a fost încheiat cu vicii grave care afectează atât consimțământul părții contractante, cât și nu corespunde condițiilor prevăzute de lege pentru valabilitatea unui act juridic încheiat la distanță.

Mai mult ca atât, prin cererea reconvențională, GŢ ”Nogai Octavian *****”, în calitate de vânzător invocă că nu ar fi cunoscut întregul conținut al contractului deoarece documentul în format ”pdf” remis prin aplicația ”Viber” nu s-a deschis și nu a avut posibilitate de a influiența conținutul contractului, că cauzele contractului nu au fost negociate.

Tot aici, instanța de judecată remarcă că, deși contractul dintre părțile în litigiu dă naștere la drepturi și obligații pe seama ambelor părți, cu toate acestea, sancțiuni pentru neexecutare sau executare necorespunzătoare au fost prevăzute doar pentru vânzătorul GŢ ”Nogai Octavian *****”, conform pct.7.1 sus-indicat, iar pe seama cumpărătorului, SC ”Agrotrade Impex” SRL, nu s-a prevăzut nici o formă de despăgubire în cazul executării necorepunzătoare a obligațiilor asumate prin contract.

Astfel, instanța de judecată atestă cert faptul că, contractul în pricină crează un dezechilibru semnificativ îm sarcina vânzătorului.

În conformitate cu prevederile art.1027 alin.(1) Cod civil, contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esenţiale.

Potrivit art.1069 alin.(1) – (3) Cod civil, clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. Dacă una dintre părți propune celeilalte părți să selecteze din mai multe clauze, clauza nu se consideră negociată individual doar pentru că cealaltă parte a selectat din clauzele propuse. Dacă o clauză a fost propusă ca parte a unor clauze standard, se prezumă că ea nu a fost negociată individual.

Potrivit alin.(5) al aceluiași articol, faptul că anumite aspecte ale unei clauze sau o anumită clauză au fost negociate individual nu exclude aplicarea dispozițiilor prezentului capitol pentru restul contractului.

Conform art.1070 alin.(1), (2) Cod civil, clauzele propuse de către o parte care nu au fost negociate individual pot fi invocate față de cealaltă parte doar dacă cealaltă parte le-a cunoscut sau dacă partea care le-a propus a luat măsuri rezonabile pentru a atrage atenția celeilalte părți asupra lor la momentul încheierii contractului sau înainte de aceasta. Dacă contractul se încheie prin mijloace electronice, partea care propune clauze care nu au fost negociate individual le poate invoca față de cealaltă parte doar dacă ea le-a făcut disponibile celeilalte părți în formă textuală.

Conform art.1073 Cod civil, într-un contract dintre profesioniști, clauza propusă de către o parte care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este prevăzută la art. 1077 și deviază considerabil, contrar bunei-credințe, de la bunele practici comerciale.

Conform art.1077 alin.(1) pct.3, 4 lit.a), 6, 13 Cod civil, cînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect: 3) obligarea consumatorului de a respecta clauze cu care acesta nu a avut posibilitatea reală să se familiarizeze înainte de încheierea contractului; 4) faptul că contractul generează obligații în sarcina consumatorului, dar: a) nu generează obligații în sarcina profesionistului; 6) solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale; 13) acordarea dreptului profesionistului de a stabili dacă bunurile, lucrările sau serviciile furnizate sînt conforme cu contractul sau acordarea acestuia a dreptului exclusiv de a interpreta orice clauză din contract.

Totodată, potrivit art.1081 alin.(1) Cod civil, prezentul capitol se aplică contractelor, indiferent de forma acestora, precum și la completarea fișelor de comandă sau a bonurilor de livrare, a biletelor, a tichetelor și altora asemenea care conțin clauze standard.

Raportând dispozițiile legale sus-enunțate circumstanțelor pricinii, instanța de judecată conchide că în cadrul judecării cauzei nu s-a demonstrat că contractul vizat în pricină a fost negociat, că vânzătorul GȚ ”Nogai Octavian *****” și-ar fi exprimat acordul în privința fiecărei clauze din contract, inclusiv nu s-a demonstrat că ar fi fost negociată clauza conținută la pct.7.1 al contractului, care crează un dezechilibru semnificativ în sarcina vânzătorului GȚ ”Nogai Octavian *****”, iar în aceste circumstanțe, instanța de judecată concluzionează că contractul de vânzare-cumpărare nr.***** din *****, încheiat între GȚ ”Nogai Octavian *****”, în calitate de vânzător și SC ”Agrotrade Impex” SRL, în calitate de cumpărător, este lovit de nulitate.

Prin urmare, pretenția cererii reconvenționale își găsește suportul de fapt și de drept, aceasta urmează a fi admisă.

Cu referire la acțiunea inițială, reieșind din conținutul pretențiilor acesteia, având în vedere că anularea contractului în baza căruia au fost formulate pretențiile cererii de chemare în judecată lipsește acțiunea inițială de temei juridic, instanța de judecată conchide, pe cale de consecință, netemeinicia cererii de chemare în judecată înaintată de SRL ”Agrotrade Impex” către GȚ ”Nogai Octavian *****” privind încasarea despăgubirii, a penalității și a cheltuielilor de judecată, aceasta urmând a fi respinsă.

Argumentele reprezentantului SRL ”Agrotrade Impex” potrivit cărora contractul ar fi fost ngociat la data semnării, instanța de judecată le reține ca fiind pur declarative și lipsite de suport probator, or, copia unei conversații telefonice nu demonstrează negocierea individuală a clauzelor esențiale ale contractului și faptul că GȚ ”Nogai Octavian *****” și-a exprimat acordul la încheierea unui contract care crează un dezechilibru semnificativ în sarcina sa, prin faptul că responsabilitatea pentru nefuncționarea raportului juridic obligațional impune obligații de despăgubire doar pe seama unei părți.

Mai mult ca atât, instanța de judecată remarcă că, contractul în pricină prevede sancțiuni pentru vânzător inclusiv în cazul rezoluțiunii contractului, fără a excepta dreptul la rezoluțiunea pe temeiurile prevăzute de lege.

Argumentele părților cu referire la faptul că cumpărătorul SRL ”Agrotrade Impex” a avut sau nu intenția de a prelua marfa contractată, instanța de judecată la apreciază critic, or, contractul a cărui executare se dispută a fost afectat de nulitate.

Totodată, argumentele reprezentantului SRL ”Agrotrade Impex” cu referire la libertatea contractuală, instanța de judecată de asemenea le apreciază critic, or, libertatea contractuală nu exclude obligația părților de a nu include în contract clauze care devin abuzive prin faptul că acestea nu au fost negociate individual.

În conformitate cu art. art. 94, 96, 238 – 240 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”Agrotrade Impex” către GȚ ”Nogai Octavian *****” privind încasarea despăgubirii, a penalității și a cheltuielilor de judecată, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Cererea reconvențională înaintată de GȚ ”Nogai Octavian *****” către SRL ”Agrotrade Impex” privind declararea nulității contractului, se admite integral.

Se declară nul contractul de vânzare – cumpărare nr.***** din 06 iunie 2023, încheiat între GȚ ”Nogai Octavian”, în calitate de vânzător și SRL ”Agrotrade Impex”, în calitate de cumpărător.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Soroca, sediul Florești.

Președinte de ședință,
Judecător **Elena Marandici**